

Een stap vooruit

Ik draaide de deur achter me op slot en liep de straat in. Het duurde even voordat ik besepte dat er iets niet klopte, dat er iets helemáál niet klopte. Het duurde nog wat langer voordat ik doorhad wat er mis was. Het waren de bomen! Dit voorjaar had de gemeente op de groenstrook langs de gracht jonge bomen geplant, hun dunne stammetjes gestut door een paal met een bandje. Nu staken ze plotseling ver boven de huizen aan de overkant uit en wierp hun bladerdek een aangename schaduw op de verdorde grasstrook langs het water. Ik kreeg een unheimisch gevoel en probeerde een rationele verklaring te verzinnen.

Dat lukte niet direct. Ik overwoog de mogelijkheid dat ik langdurig in coma had gelegen of gewoon helemaal doorgedraaid was. Ik keek op mijn smartphone om te zien of ik op tijd zou zijn voor mijn afspraak met Wilma om thee te komen drinken. Geschrokken zag ik op het scherm de datum onder de tijdsaanduiding. De dag en de maand klopten, het was 1 juli, maar als jaar stond er niet 2022, maar 2044. Reden te meer om snel door te lopen, want misschien konden Wilma en ik samen achterhalen wat er aan de hand was.

Onderweg probeerde ik alles alvast op een rijtje te krijgen. Kennelijk had ik een tijdsprong gemaakt toen ik naar buiten ging en de deur op slot had gedraaid. Of misschien was de wereld doorgedaan terwijl ik stil was blijven staan, dat kon natuurlijk ook. Tel je zegeningen, hield ik mezelf voor. Ik hoefde niet meer in de brandende zon te lopen als ik naar de bakker ging, want de bomen gaven nu voldoende schaduw. En het was dan eindelijk gelukt om 'in het moment' te zijn, het geijkte advies aan iemand die zichzelf voorbij dreigt te lopen. Alleen was ik in dat moment blijven hangen en is het in feite al lang voorbij, tweeëntwintig jaar om precies te zijn.

Ik zette de camera van mijn smartphone in de selfiestand: misschien was ik ongemerkt zelf ook tweeëntwintig jaar ouder geworden. Dan zou ik nu een jaar of negentig zijn, maar nee, het gezicht op het scherm leek me niet veranderd. Hoe zat het eigenlijk met de andere mensen? Zouden die wel ouder zijn geworden? Dat was een angstaanjagende gedachte. Wie van mijn vrienden en familie zouden er dan nog zijn? Op straat was niemand te zien. Ik begon bang te worden: zouden alle andere mensen verdwenen zijn en was ik als enige over? Ik besloot om naar huis terug te gaan. Misschien sprong de tijd weer terug als ik de deur opendeed en over de drempel stapte.

Toen ik me omdraaide zag ik iemand die snel naar me toe kwam lopen, duidelijk in de war. Mijn opluchting verdween toen ik zag wie het was. De tijd was misschien heel wat meer van slag dan de ruim twintig jaar van deze sprong, want de jonge vrouw die nu vlakbij was kwam me heel bekend voor. Die ouderwetse kleding en het rode haar: dat moest Hannie Schaft zijn, maar dat was onmogelijk. Was ik misschien op een filmset terechtgekomen? Ze sprak me aan: 'Mevrouw, kunt u me zeggen waar ik ben? Ik herken het hier niet. Ik liep in een weiland en sprong toen over een slootje. Nu loop ik hier op straat tussen allemaal huizen. Ik snap er niets van.'

'Ik snap het ook niet, maar volgens mij gaat het niet om waar we zijn, maar om wanneer. Bent u niet Hannie Schaft?' Ze keek me verbaasd aan.

'Kent u mij dan? Maar ik heet Jopie Schaft, niet Hannie. U zei net wanneer? U bedoelt dat dit hier met de tijd te maken heeft?'

Ik knikte. Ze was inderdaad jonger dan de verzetsvrouw over wie ik onlangs een boek had gelezen, nog geen twintig zo te zien.

'Toen ik de deur uitstapte was het 2022 maar nu lijkt het 2044 te zijn. En bijna honderd jaar geleden was het hier allemaal weiland. '

Met een frons zei ze: 'Zoiets heb ik een paar jaar geleden ook gehad, denk ik. Ik zat nog op school en naderhand dacht ik dat het niet echt was gebeurd, dat ik niet echt een paar jaar in de toekomst was geweest. Maar nu is het volgens u dus meer dan honderd jaar later?'

Zij bleek in 1933 ook een tijdsprong te hebben gemaakt, in datzelfde weiland. Toen ze over een smal slootje was gestapt stond ze nog steeds in het weiland, maar de sloot was dieper en breder, en er lagen een paar planken overheen. Er was iemand met een verwilderde blik op haar af gekomen die schreeuwde: 'De oorlog! De mensen! Nee!' Samen waren ze toen hand in hand over dat bruggetje gelopen, heel hard 'Nee' roepend. En toen was alles weer zoals het was. Die ander was verdwenen. De oorlog zou pas veel later beginnen.

Waarschijnlijk was die sloot in het weiland dezelfde als die waar ze deze keer naar de overkant was gesprongen. En waarschijnlijk was dat dezelfde plaats als waar nu de drempel van mijn huis lag. Als we nu samen over die drempel naar binnen zouden stappen en 'Nee' zouden roepen werd alles misschien weer normaal, voor ons allebei.

Ik legde dit voor aan Jopie, maar ze zei meteen nee. Ze verklaarde dat ze niet meer terug wilde. Ergens gaf ik haar gelijk, want ik wist hoe het verder zou gaan met die oorlog en met Jopie, die zich later Hannie zou gaan

noemen. Zelf wilde ik inmiddels wel graag terug en ik probeerde haar mee te trekken in de richting van mijn huis, maar ze duwde me van zich af en riep weer heel hard 'nee'. Ze was verbazend sterk.

Mijn huis was niet ver, maar met duwen en trekken ging het niet lukken. Hoe kon ik haar zo ver krijgen dat we samen over de drempel zouden stappen, terwijl we 'nee' riepen. Dat laatste deed ze in ieder geval al. Maar misschien moest het deze keer wel 'ja' zijn. Ik hield haar tegen toen ze er vandoor wilde gaan.

'Ha buuf! Wat zie je er jong uit. Kan ik wat voor je doen?'

Ongemerkt was mijn buurman Peet naast me komen staan. Hij liep achter een rollator en was merkbaar ouder geworden. Dus mijn angst was terecht: de wereld was verder gegaan tijdens de sprong.

'Is er iets loos? Wat moet je van die juf?'

Ik zei dat ik wilde dat ze mee naar mijn huis ging en dat het belangrijk was. Peet pakte Jopie bij de arm.

'Kom, loop maar met mij mee. Ik weet de weg.'

Een beetje verbouwereerd liep ze mee met de oude man achter de rollator. Ik haastte me achter hen aan. Jopie werd snel rustiger door het kalmerende gekeuvel van Peet en we kwamen al snel bij mijn voordeur.

'Dag buuf, dag Jo, ik moet door. Tot ziens maar weer.'

Een beetje zenuwachtig haalde ik mijn sleutel tevoorschijn. Vreemd, hij leek niet te passen. Ik schrok toen een mechanische stem plotseling zei: 'Check, check, dubbelcheck. Beveiligingscode drie vandaag.' De stem leek uit de deur te komen, die onverbiddelijk gesloten bleef. Ik probeerde het nog een keer en nu leek de sleutel even mee te geven, maar weer hoorde ik die stem; hij krijste twee octaven hoger en twee keer zo luid: 'Code drie op de decoder. Dit was de laatste poging.' Daarna was er een verblindende lichtflits en even zag ik niets meer.

Ik knipperde met mijn ogen. Voordat ik kon bedenken hoe ik aan een decoder moest komen rook ik al dat ik nu ergens anders was. Ik stond niet meer bij mijn voordeur in de stad, maar naast een sloot in een weiland. Ik vermoedde dat dit de plaats en de tijd was van waaruit Hanny deze keer naar de toekomst was gesprongen. Zij was nergens meer te bekennen. Zou zij misschien in mijn tijd terecht zijn gekomen? Plotseling kreeg ik heimwee. Ik wilde terug naar, ja naar wat eigenlijk? Naar huis klonk een beetje vreemd, maar daar kwam het wel op neer. De plaats en de tijd waar ik thuishoorde, waar ik vanuit een boek verre reizen kon maken zonder bang te zijn nooit meer thuis te kunnen komen. Er lag nog een hele stapel ongelezen op me te wachten.

Ik bezocht met plezier vaak onbekende streken,
Heb het verleden verkend en verre landen bekeken.
Dikwijls lieten mijn boeken me dromen,
En altijd ben ik weer veilig thuisgekomen.

Misschien waren al deze onwaarschijnlijke gebeurtenissen ook alleen maar onderdeel van een verhaal en kon ik gewoon vertrouwen op de goede afloop. Wat moest ik nu doen? Ik overwoog de mogelijkheden. Ongevraagd spookte er een kerstliedje door mijn hoofd. De drie koningen uit het kerstverhaal waren een heldere ster gevolgd die hen uit het oosten naar het westen had geleid. Hier en nu was het klaarlichte dag, dus zo'n richting gevende ster was niet voorhanden, daarvoor was het zonlicht te fel. Maar, wacht eens even, de zon is immers ook een ster. En omdat het al wat later op de middag was liet ook deze ster duidelijk zien waar het westen was: aan de overkant van de sloot. Ik haalde diep adem en waagde de sprong, terwijl ik luidkeels 'ja' riep. En weer werd ik door een lichtflits verblind.

Zodra mijn ogen weer iets van de omgeving konden zien merkte ik tot mijn opluchting dat ik thuis in de gang stond, op het punt om naar buiten te gaan. Uit een snelle blik op mijn smartphone bleek dat ik terug was in 2022, ruimschoots op tijd voor mijn afspraak. Even aarzelde ik. Toen schudde ik alle hallucinerende herinneringen van me af. Ik deed de deur open en stapte zonder er verder bij na te denken over de drempel.

[Patty Adelaar – december 2022-januari 2023 – verhaal op basis van de opdrachten van de Prompt! Write-Along 'Over de drempel']